

עלון שבועי מבית 'בני אמונים' ובל מאמנים

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

תפלתם של אחרונים טובה משל ראשונים

"וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָה וַיֹּאמֶר אֵלָיו לַעֲבֹד כָּל יִשְׂרָאֵל חֶזֶק וְאָמֵץ כִּי אַתָּה תְּבַרֵּךְ אֶת הָעָם הַזֶּה אֶל הָאָרֶץ... וְאַתָּה תִּנְחַלְנָה אוֹתָם" (לא ז)

פרש רבי צבי אלימלך מדינוב:

בבואנו לבקש על גאלי ישראל, עלולים לעלות בלבנו הרהורים: והלא דורות קודמים של צדיקים וחסידים שהיו ראויים עשרת מונים מאתנו, בקשו ולא זכו לכה, וכיצד נזכה אנו? לפיכך קרא משה ליהושע "לעני כל ישראל" ואמר לו: אף שתפלותי להכנס לארץ לא נענו, "חזק ואמץ", שכן תזכה: "ואתה תנחילנה אותם". בכך למד משה את הדורות הבאים לכל יתאשו מלבקש על דברים שהדורות הקודמים לא זכו להם, שיתכן כי עתה הוא: "עת לחנונה כי בא מועד" (תהלים קב טז). לקוטי מהרצ"א

הסתר פנים שלאחר החרטה

"וּמִצָּאָהוּ רְעוּת רְבוּת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הֲלָא עַל כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּקִרְבִּי מִצָּאָהוּ הָרְעוּת הָאֵלֶּה; וְאָנֹכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא עַל כֹּל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֵל אֱלֹהִים אֲחִי" (לא יז-יח)

רבים תמהו על כך שלאחר שהפירו ישראל בחטאם והתחרטו עליו, מדוע יענישם ה' ב: "ואנכי הסתר אסתיר פני" כפיה תרצוץ ואמרו לך:

החטא סופר פרש כי בני ישראל יטעו ויחשבו שהעקור הוא שבלב פניהם היו דעותיהם טובות וגבולות, אבל מעשי המצוות - אין להם חשיבות ואין נענישים על בטולם. לפיכך יתוודו רק "על כי אין אלקי בקרבי" - על מחשבות הלב שבקרבם פניהם, אך לא על הגלול במצוות המעשיות. ועל כך מזהירה התורה שהסתר הפנים יהיה ענש: "על כל הרעה אשר עשה".

ב. האבני נזר: באר: חרטתם של ישראל תהיה רק: "על כי אין אלקי בקרבי" - על העוונות החמורים שגרמו לסלוק השכינה מתוכם, אולם על העוונות הקלים שגררו את החמורים לא יתחרטו, ולכך לא תתקבל תשובתם. עבדה זו נרמזת אף בלשון הכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני". כי פנה אל אלהים אחרים - ענש ההסתרה יהיה על כך שלא התחרטו על עוונותם על צויו: "אל תפנו אל האילים" (ויקרא יט ז). האוסר על האדם לתת דעתו על עניני עבודה זרה כלל, שמא ימשך אחריה (רמב"ז שם).

ג. בדרך שונה פרש רבי צדוק הכהן מלובלין שתשובתם של ישראל אכן תתקבל, ולפיכך נאמר: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא" - לא מהם, אלא: "על כל הרעה אשר עשה" - שכן שיתחרטו על הרעות שעשו, כביכול יעלים ה' את עניני מעונותיהם.

ד. המהרש"ם מבריאן הסביר שהקדימה התורה: "ואמר ביום ההוא" ללמדך שבני ישראל יתחרטו רק מתוך חרדת החרה, אך כחלק הצרה שובו לכסלם, ולפיכך יסתיר ה' פניו מהם, שכן תשובה שקזו אינה מתקבלת. וכפי

שפסק הרמב"ם (תשובה ב: ב): "ומה היא התשובה? היא שיעוב החוטא חטאו ויסירו ממחשבתו ויגמור בלבו שלא יעשה עוד... ויעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לזה החטא לעולם".

ה. באופן נוסף באר רבי משה פולק רבה של באניאד: מי שבעת צרות שם מבטחו באחרים, ורק כשנכזבת תוחלתו מהם פונה לבואו, אין הקדוש ברוך הוא שומע לתפלתו, ככתוב (תהלים יח מב): "ישועו ואין מושיע על ה' ולא ענם". כלומר, המושע תחלה לאחרים, ורק בראותו כי "אין מושיע", שם יבנו "על ה'", אזי: "ולא ענם". ולענינו, מפרשת התורה: מפני מה "ואנכי הסתר אסתיר", מפני שבתחלה "פנה אל אלהים אחרים".

ו. האדמו"ר רבי מרדכי חיים מסלונים דיק מלשון הכתוב: "ואמר... על כי אין אלקי בקרבי מציאנו הרעות האלה", שעקור כאבים של המתוודים יהיה רק על הרעות שפקדו אותם ולא על כך שסרו מדרך ה', וכיון שגדו שכן אינו נובע מעמק הלב, לפיכך יענישו בהסתר הפנים.

דרישות חתם סופר ז"ל עמ' קמד ב: "שם משמאל תרעבו: פרי דמין: תכלת מרדכי: ציבור משה: נתיבי ישרון מושיע עמ קעט

מבאר אמונים

מקורות בפרשה על גיל מעלת עניני אמן

עונים אמן באמונה

"ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים" (לא יח)

"בא וראה מה שאמרו (מדבר תהלים לא) על הכתוב (תהלים לא כד): 'אֶהְיֶה אֵת ה' כִּלְחָדִי אֲמוּנִים גִּזְרִי ה' אֵלֹהִים וְעֲבָדִי אֲמֹן בְּאֵמוּנָה; אוֹמֵר: 'בְּרוּךְ מַחֲיֵה מֵתִים וְעֲדוֹן לֹא בָא, וּמֵאֲמִינִים בִּי שְׁאֵנִי מַחֲיֵה מֵתִים. אוֹמֵר: 'בְּרוּךְ גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל וְעֲדוֹן לֹא נִגְאָלוּ אֵלָּא לְשָׁעָה, וְחֲזָרוּ וְנִשְׁמַעְבֵּדוּ, וְהֵם מֵאֲמִינִים שְׁאֵנִי עֲתִיד לְגַאֲלֵם. הוּא: 'אֲמוּנִים גִּזְרִי ה'. כְּלוּמֹר זֶה הָיָה מַעֲלָתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם מֵאֲמִינִים בְּכָל עֵת, וְאִפְּשִׁלוּ בְּשַׁעַת הַהִסְתָּר אִינִים זֵימִם מֵאֲמוּנָתָם שֶׁה' יִתְבָּרַךְ יִגְאֹל אוֹתָם מִהַגְלוֹת. וְהֵנָּה אֲמוּנָתָם מוֹצֵאת בְּטוֹיָה בְּעֵינֵי אֲמֹן, עַל מֶה שֶׁלֹּא רָאוּ עֲדוֹן בְּעֵינֵיהֶם...

ותראה עד כמה גדול שכרו של זה העונה אמן, שהרי אמר (תהלים צו ז): "כֹּל הָעוֹנֶה אֲמֹן בְּעוֹלָם הָיָה זֹכֶה לְעֲנוּת אֲמֹן לְעוֹלָם הַבָּא, כְּלוּמֹר בְּעוֹד שְׁאֲמֹן שְׁעוֹנִים בְּעוֹלָם הָיָה מוֹרֶה עַל הָאֲמוּנָה, הִרִי אֲמֹן שְׁעֵנִי בְּעוֹלָם הַבָּא מוֹרֶה עַל הַהִתְגַּלּוּת שֶׁתִּהְיֶה בְּאוֹתָהּ שְׁעָה, כִּי אִזּוֹ יִתְגַּלֵּל לֹו שֶׁכָּל מֶה שֶׁהָאֲמִין בְּעוֹלָם הָיָה כֹּף הָיָה הָאֲמִין, וּמִמִּילָא יִשְׁבַּח וְיִזְכֶּה עַל הָאֲמוּנָה שֶׁזָּכָה אוֹתוֹ בָּהּ בְּעוֹלָם הָהָא".

באר משה

'אשורר שירה לכבוד התורה'

"ועתה כתבו לכם את השירה הזאת" (לא יט)

הביא רבי יוסף שורץ מגרוסוורדיין: בשם האר"י הקדוש הובא שהזכה לכתב ספר תורה, מתן בך את חטאיו הכתובים עלי ספר - כפי שאמרו חכמים (אבות ב א): "וכל מעשיך בספר נכתבים". והנה, בכתפארת ישראל (תענית פ"ד אות טו) פרש שהסבה שנהגו לשורר את סדר הנדוי ביום הכפורים, היא כדי לרמז שכל חטאינו הפכו לזכיות. כמבאר בגמרא (יומא פו א) שהשב מאהבה - זדונות נעשים לו פזיות. בכך מובן מפני מה נקטה התורה לשון: "ועתה כתבו לכם את השירה הזאת", שכן כדברי האר"י, אף בזכות כתיבת ספר התורה נהפכים הזדונות לזכיות, וזוכים לומר שירה.

קנטרס ציבור יוסף אות ב

'ותן בלבנו בנה להיות מלמדים טובים'

"ואכל ושב ודשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדו ונאצו ויהפך את בריתו" (לא כ)

מפני מה פתח הכתוב בלשון יחיד: "ואכל ושב ודשן ופנה..." וס'ם בלשון רבים: "ועבדו ונאצו"? פרש רבי משה פינשטיין כי בכך רמז לנו הכתוב שעל היחיד הפונה אל אלהים אחרים, לכלל בחשבון כי אחרים עלולים ללמד ממעשיו. משעם זה קבעו חכמים בגמרא התפלה לבקש: "ותן בלבנו בנה... ללמד וללמד..." אף שלא כלנו עוסקים בהנחלת התורה לאחרים, זאת לפי שכאמור בפעל כלנו בגדר 'מלמדים' ביחס לזולתנו, ולכן אנו מבקשים שיתן ה' בלבנו בנה ללכת בדרך הישר, ובכך ילמדו אחרים ממעשיו הטובים.

'מאה ברכות' מגנות מקלות

"יהיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות" (לא כא)

במסכת חגיגה (ה א) מובא: מוכא: שכשהיה רבי יוחנן מגיע לפסוק זה היה בוכה: "עבד שרבו ממציא לו רעות וצרות, תקנה יש לו?" ויש להבין, הלא בפרשת כי תבא נכתבו צ"ח קלות קשות ביותר, וכיצד לא בכה עד שהגיע לפסוק זה?

פרש רבי יעקב יהושע פרומן מלודז:

בתחלת הענין (לא טו) נאמר: "וקם העם הזה וגו'..." ופרש בצל הטורים: "תגין על ידיו", לומר שימאסו בק' ברכות. לפי זה יש לומר שעד עתה הגנה עליהם זכות מאה הברכות, וכפי שכתב הטור (א"ח מו) שתקנת מאה ברכות נועדה להציל את ישראל ממגפה שאכלה בהם. אולם עתה כשמאסו במאה הברכות בכה רבי יוחנן על כך שמעטת לא תהיה להם זכות שתגן עליהם.

נחלת יעקב יהושע

ואלו דברי הוזהר הקדוש בפרשתנו (דפח ב):

"בשישראל עוניה אמן, נפתחים בפניהם פתחי ברכה, וכשהם זועקים בתפלה, ברת קול מברזת: 'פתחו שערים לקבל תפלתם'."

ברכות השחר בחרותא (ב')

פיצד נקרא האדם 'צדיק'?

הישינים בחדר אחד... ישימו לב
כל אחד לעצמו ויחברו יענו אמן.
ואחר כך אל בית אלקים יהלכו
ברגש. ומי שמברך לעצמו, ואחר כך
אשתו ובניו גדולים וקטנים מברכין
לו כהאי גוונא, אין לה רעים אהובים
יותר מאלה, והוא הדיו למברכים
נועד ביסודו כדי שבאמצעותו נתן
יהיה למים את תפלת עינת תשעים
אמנים ביום. כמובא בזהר הקדוש
(תיקוני יח דף לג א) שכל אדם צריך
להקפיד למים בכל יום את ארבע
התפלות שנקראות בתבת 'צדיק',
שהם עינת: צ' אמנים, ד' קדושות, ו'
קדושים, ואמירת ק' ברכות.

וכך פתח רבנו בחיי בספרו 'פד
הקמח' (ערך ברכה):
"מי שהוא זהיר בצ' אמנים וכו' הוא
נקרא צדיק, ויעליו אומר הנביא
(ישעיה כו ב): 'פתחו שערים ויבא
גוי צדיק שומר אמונים', אל תקרי
אמנים אלא אמנים - אלו שעוין
אמן". וכן בספר 'אור השיר' (לפניהם
פוקרש, מגורי הארץ, עמוד העבודה ס' א ו
כב):

"אין אדם נקרא 'צדיק' עד שישלים
צ' אמנים וד' קדושות וי' קדושים וק'
ברכות - ראשי תבות 'צדיק'".

ענינת צ' אמנים אף מנגה מן
המזיקים, וכפשוטה המפלא שהביא
החיד"א על אודות אותה אשה,
שרצו המזיקים לטל את נפש אשה,
ולא כלו לעשות זאת מפני שענתה
באותו יום צ' אמנים (מדרב קדמות
משנה א' אות לג).

הגאון רבי שמשון פינקוס זצ"ל
היה אומר, כי דברי חכמינו זכרונם
לברכה בדואי נאמרו בדרך דקדוק,
ואם חסרה לאדם אחת מהמסכות
שקבעו חכמינו זכרונם לברכה
לאמירת דברים שבקדושה, וביניהם
צ' אמנים, הוא אינו בגדר 'צדיק'. אם
נחשב על כך, אין החשבון הוא אמן
אחת יותר או פחות, כי אם בגין נפש
ה'צדיק', יתכן שתחסר לנו אמן
אחת בלבד, וכל הבגין של ה'צדיק'
יהיה חסר; כפי שאדם שחסר לו
איבר אחד אינו אדם, אלא כך
מי שלא השלים מכסה זו, חסר לו
בשלמות ה'צדיק' (נפש שמשון על סדור
התפלה עמ' קלח).

צ' אמנים - רק על ברכות

והנה, כתב הרמ"ע מפאנו (שו"ת, ס'
טז), כי במגני צ' אמנים נתן לכלל
רק את האמנים הנענות על ברכות,
שהלא האמנים הנענות על הקדוש
ונכללו בתקנת 'קדושים', כיון שכן
קשה עד מאד לקיים תפלה זו, מלבד
למי שמקפיד לשמע את ברכות
השחר שמי חבירו לענות אחריהם
אמן. וכלשון הרמ"ע מפאנו:

"ומה טוב להנהיג ששליח צבור
יברך ברכות השחר בקול רם
והעונים יבגו שלא לצאת ידי חובת
ברכה. ולא זו בלבד, אלא חברים
בספרם של צדיקים וגמורים. אמן.

מעגל של 'כל נדר' אשר נסגר לאחר שבועיים שנה

מר ונמר.

המשיך אריה וספר:

שנה לאחר מכן, בערב יום הכפורים של שנת תש"ו,
כבר הייתי חפשי ומשחרר, בודד ואבוד בעולם,
ומתוך כך נטשתי את דרך אבותי. וכך מצאתי את
עצמי יושב בכפר סמוך לעיר לנדסבורג וחולב את
פרותיו של בעל החנה שאצלו עבדתי.

כאשר התחיל היום להעיר זנכתי באותו יום
ובאותה שעה, שש שנים קדם לכן; ונכרתי במטעמים
שהגישא אמי לסעודה המפסקת, באבי המניח דיו
על ראשי ומברכני, ובצעדתי בצומת עמו ועם אחי
לתפלת 'כל נדר' בבית הכנסת.

ופתאום, מסך אפל ושחר כסה באחת את הזכרונות
הנעימים. תחתיהם שבו וצפו הזכרונות הקשים
מבעולת הפרך, מהרעב, מההרג, מההיסורים ומאכזבן
משפחתי האהובה, אשר נמוגה באפר הכבשנים
והותירה אותי בודד בעולם.

אלו היו הזכרונות שתדיר גרמו לי לרצות לשפח
מהלך, לפרק כל על ולהתחיל בחיים חדשים שאולי
יצפנו בחכם אשר מדמה... אולם הפעם זה היה
שונה. הפעם, מתוך הענן השחר והעגום בקעה
והדהד נעמתי של אבי:

"אוי, יידן! סאיז היינט 'כל נדר' נאכט!"

האקרה הוא הדרה כחץ אל מעמקי לבי. בהחלטה
של רגע נטשתי את הפרות והתחלתי לרוץ לעבר
לנדסבורג, העיר הסמוכה. שמעתי כי בעיר זו התרכזו
כמה מנגנים של יהודים שומר' תורה ומצוות וקויתי
שאיכל להצטרף אליהם לתפלת יום הכפורים.

לכל הפחות אמר "זכור" אחר נשמתו של רבי שמעון
ומיד אשוב לעבודתי, הרהרתי, אולם ההפתעה
צפתה לי כבר בפנימי לבית הכנסת המאלתר; רבי
שמעון, לבוש לבן, כבכול עלה מבין המותם, עמד
שם. בידי טליתות ומחזורים והוא מגישם לבאים
להתפלל.

היתה זו התפלה השניה שהתפלל אריה ביום
הכפורים, בצומת חדא עם רבי שמעון. מאז חלפו
עשרות שנים, שבמהלכן עלה לארץ, וידאבון לב
נתח כל קשר עם היהדות.

את הקשר עם רבי שמעון הוא המשיך לשמר.
וכאשר במהלך השנים בנה רבי שמעון בית כנסת
בעיר מגוריו של אריה, לזכרו של אחד מחבריהם
למחנה קאופרינג, יהודי שגפטר גלמוד והוריש את
כספו לרבי שמעון אשר בחר לבנות באמצעותו בית
כנסת בשם 'היכל שלמה' לזכרו של הגפטר, הזמין
את אריה לחזקת הבית.

מספר רבי חיים בנשי:

השיחה עם אריה התקיימה בשנת תשע"א, ולאחריה,
בעקבות אבי, המשקכתי את הקשר עמו. מפעם
לפעם התקשרתי להתעניין במצבו, ובערב ראש
השנה שלאחר מכן אף התקשרתי אליו כדי לאחל
לו שנה טובה.

באותה שיחה התעניין אריה מפי האם בית הכנסת
שהוא על ידי אביו עדין פעיל. השבתי לו בחיבי.
במוצאי יום הכפורים התקשרתי לרב בית הכנסת
והתעניינתי אצלו האם השנה הצטרף למתפללים
יהודי מבגר ולא מפר, והוא נינה בחיבי; אכן, יהודי
מבגר ובלתי מפר הצטרף למתפללים. הוא נכנס
לבית הכנסת כשמשחזר חדש בידי והתפלל מתוכו
ברגש רב. כאשר נסה הרב לסייע לו בתפלה, דחה
את העזרה, באומרו כי התפלה מפרת לו היטב מבית
אבא.

רבי חיים התעניין למראהו של האיש, ושמן לשמע
כי יכו היה זה אריה.

כך, שבועיים שנה לאחר מכן יכול היה רבי שמעון
לשמח בגני מרומים; תפלת 'כל נדר' שלו פעלה
ושיעוה והשיבה נשמה תועה לכור מחצבתה.

פבר בפנייה לעשרי מחנה העבודה קאופרינג, סמוך
ללנדסבורג שבגרמניה, אשר שרדיו תימים עד עצם
היום הזה, נתן לחוש בעצמת האקרה. במחנה זה,
שהוקם בשלהי ימי השואה, בחרו הנאצים ימח שמם
להליו את קרבנותיהם בבורות שנקפרו באדמה וכסו
בגנות מאלתרים שהרכבו מתערבת בוץ וקש.

בתוך מחפורות מאלתרות אלו נדחסו בכל לילה
אלפי היהודים ששפטו במחנה, לאחר שסימו את
עמל יומם בבניית בונקרים ענקיים שיעדו בעבור
חיל האויר הגרמני המתמוטט. ובבקר, עם אור
ראשון הוצאו מתוכם לעבודת פרך שגמשה מבקר
עד ערב ללא הפסקה, וכללה סחיבת חמרי בניה
שלעיתים הגיעו כמעט למשקל גופם הפחוס.

דלות המלים מלתאר את עצמת האקרה שעברו
שוכני קאופרינג. מדי יום מתו כשמונים איש מהם
מערב וממחלות, ואין כל הסבר לעבודה שלא מעט
מבני יושבי אותו מחנה שרדו. מלבד הרוח היהודית
שהמשיכה לפעם בהם, גם כי הלכו בגיא צלמות.

אחד משרדיו מחנה קאופרינג היה הרה"ח רבי
שמעון בנשי זצ"ל. רבי שמעון שאבד את אשתו
וילדיו בשואה, הקפיד לשמר על הרוח היהודית
שבפורה בקרבן גם במהלך האעות הנוראות שעבר,
ואף עשה הכל כדי לסחף עמו את חבריו יושבי
המחנה.

בגו, הרב הגאון ר' חיים בנשי, מספר את אשר העיד
בפניו יהודי בשם אריה, שריד אחר מאותו מחנה, על
אודות אביו, וכך ספר אריה:

אחד מהמנים הקשים ביותר שעברנו במחנה היה
בראשית שנת תשי"ה. בבקר אחד עבר הכרוז ברחבי
המחנה, כי משלוח גדול של אבקת פחם הגיע לשה
התעופה הסמוך, וכי העברתו למחסנים מוטלת על
תפנית הדלות.

רגע לאחר מכן כבר הורצנו לעבר עדה התעופה,
וכך, תחת גשם סוחף עבדנו מבקר עד ערב בהעברת
שמי הפחם למחסנים, כאשר רבים מאתנו אינם
עומדים בסבל וקורסים תחתיהם אל מותם.

בערב, כתם יום העבודה, נדמינו כלנו כפסה שחיה
ודביקה, מתעוררת הגשם, האבקה והבגדים הרטובים,
וכך הצעדנו לעבר קרונות המשא שנועדו להובילנו
למחנה המגורים.

היו אלו קרונות פתוחים, ללא גג, אשר במקורם
יעדו להובלת בקר. כשמונים איש מאתנו נדחסו
בכל אחד מהם, ששקט אדש ועצוב. בטנו המתה
מרעב, גופנו התשוש שוע למנוחה, ולאיש לא היה
כח להניע את שפתיו.

ופתאום, מפעמקי הקרון נשמעה נעמתי: "אוי, יידן!
סאיז היינט 'כל נדר' נאכט" - "יהודים, הלא עמה
הוא ליל 'כל נדר'!" היה זה קולו של אביו, רבי
שמעון בנשי, אשר עבר כפרם חשמל ביו האסירים
הסחופים והדוויים.

קשה לתאר במלים את שהתרחש מרגע זה. תפלה
שכזו לא שמעתי מעודי. כלם התעוררו לחיים
בבת אחת. אביך החל לומר בבכי: "שיר המעלות
ממעמקים", וכלם חזרו אחריו בנעקה עצומה אשר
סחפה אחריה אף את העומדים בשאר הקרונות.

האקרה הצליחה לגבר על קולות הגשם השוטף,
והיא נשמעה אף לאזניהם של הקלגסים הנאצים
אשר שהו תחת מחסה מוגן. הללו חשו בריצה
כשלושים שלופים במשרה להרגיע את הרוחות,
אולם לנו זה לא הפריע. המשכנו לזעק בשארית
כחותינו: "ה' שמעה בקולי", ומשהבינו הללו כי אין
מדר בהתקוממות, שבו לעמדותיהם.

כאשר חזרנו אל המחנה, רבים מאתנו שעדו היו
תחת רשם התפלה, לא נגשו אל המטבח כדי לקחת
את מנת הדיסקה היומית שהחזיקה את נשמתנו
בגופנו. נשכנו מיד, כפי שהיינו, סחופים ורטובים
מבוץ וממים, וכך עלינו על דרגשינו ושכנו לישן.

זו היתה תפלת 'כל נדר' שלנו באותו יום כפורים